

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2345/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.II.1.376/2024/11. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Kúria Bfv.II.1.376/2024/11. számú végzése, a Szegedi Ítéltábla Bf.III.713/2023/7. számú ítélete, valamint a Kecskeméti Törvényszék 5.B.319/2023/2. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy lényege a következő.
- [3] 1.1. A Kecskeméti Törvényszék 2023. január 30-án kihirdetett 5.B.319/2023/2. számú ítéletével bünszervezetnek mondta ki az indítványozó VI. rendű terheltet 3 rendbeli bünszervezetként elkövetett költségvetési csalás büntetésében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (5) bekezdés *a*) pont; Btk. 396. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (5) bekezdés *b*) pont; Btk. 396. § (1) bekezdés, (4) bekezdés *b*) pont] és 4 rendbeli bünszervezetként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt mint bünszervezetben elkövetőt, halmazati büntetésül 2 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és a közügyektől 2 évi eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztésből nem bocsátható feltételes szabadságra. Egyben a VI. rendű vádlottal szemben – az eljárás során lefoglalt 115 000 Euróból – 27 000 Euróra vonatkozó vagyonekőbözást rendelt el.
- [4] 1.2. Az ügyészség súlyosítást célzó fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítéltábla a 2024. június 4-én meghozott és kihirdetett Bf.III.713/2023/7. számú ítéletével az indítványozó VI. rendű terhelt tekintetében az elsőfokú ítéletet akként változtatta

meg, hogy a költségvetést károsító bűncselekményeit 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének [egy esetben Btk. 396. § (1) bekezdés harmadik fordulat, (5) bekezdés *a*) pont, két esetben a Btk. 396. § (1) bekezdés harmadik fordulat, (4) bekezdés *b*) pont második fordulat] minősítette és a kiszabott szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Továbbá a VI. rendű vádlottal szemben elrendelt, euróban kifejezett vagyonek Kobzás összegét 115 000 Euróra felemelte, és rendelkezett – az eljárás során lefoglalt, a Magyar Államkincstár által kezelt – 1 000 130 Forint vagyonek Kobzásáról. Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a VI. rendű terhelt (indítványozó) tekintetében, érdemben helybenhagyta.

- [5] 1.3. A jogerős határozattal szemben az indítványozó VI. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt.
- [6] Az indítványozó VI. rendű terhelt arra hivatkozott, miszerint ügyében a bűnszervezetben elkövetés megállapítása téves és emiatt törvénysértő büntetés kiszabására került sor. Kifejtette, hogy a bűnszervezet büntető anyagi jogi fogalom, a bűnszervezetben elkövetés megállapítása pedig tényből levont jogi következtetés eredménye, azonban nem a bűnösségre vagy a cselekmény jogi minősítésére, hanem a büntetés kiszabására vonatkozik, megállapítása nem a minősítést, hanem a Btk. más szabályát érinti.
- [7] Álláspontja szerint az alapügyben eljáró bíróságok tévesen állapították meg, hogy a terhére rótt költségvetési csalás büntettét bűnszervezetben követte el, mivel az irányadó tényállásból nem állapítható meg, hogy a bűncselekmény bűnszervezetben elkövetett, az irányadó tényállás ugyanis a bűnszervezet fogalmi elemei közül a konspiratív működés, illetve a bűnszervezetben elkövetést átfogó tudati tényeit nem tartalmazta. Álláspontja szerint továbbá a konspiratív elkövetés a leplezési szándékon túlmutat. Hivatkozott továbbá arra, nem állapítható meg, hogy tudata a bűnszervezetben elkövetést átfogta.
- [8] 1.4. A Kúria a 2025. június 19-én meghozott Bfv.II.1.376/2024/11. számú végzésével hatályában fenntartotta az indítványozó VI. rendű terhelt tekintetében a Szegedi Ítéltábla Bf.III.713/2023/7. számú és a Kecskeméti Törvényszék 5.B.319/2023/2. számú ítéletét.
- [9] A Kúria megállapította, hogy az indítványozó VI. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa alapján felülvizsgálati eljárás lefolytatása a törvényben részben kizárt, részben alaptalan.
- [10] A Kúria indokai szerint a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Következésképp a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható, nem lehet felülvizsgálat tárgya,

ekként arra irányuló felülvizsgálati indítvány sem bírálható el érdemben. A felülvizsgálati indítvány ezért azon részeiben kizárt, amelyben a tényállás megalapozatlanságára, így a tényállás iratellenességére és életszerűtlenségére hivatkozik.

- [11] Az indítványozó anyagi jogi kifogását – a bünszervezeti elkövetés megállapítását – illetően a Kúria hivatkozott arra, miszerint a bünszervezet büntető anyagi jogi fogalom, a bünszervezetben elkövetés megállapítása pedig tényből vont jogi következtetés eredménye, nem része a jogi minősítésnek, nem a bűncselekmény minősítő körülménye, hanem a büntetés kiszabására vonatkozik. A bünszervezet mint többes elkövetői forma fennállása olyan büntető anyagi jogi kérdés, amelynek a büntetés kiszabása során van jelentősége és a Btk. Általános Részében foglalt jogkövetkezményeket – egyebek mellett az e szervezeti forma keretében elkövetett bűncselekmény büntetési tételkeretének az emelkedését – vonja maga után. A Kúria kiemelte, hogy gyakorlata e körben teljesen egységes, és a bünszervezetben elkövetés téves megállapítása miatt felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a büntetőjog szabályának megsértése okán törvénysértő büntetés kiszabására került sor. A bünszervezet téves megállapítása önmagában nem feltétlenül eredményezi törvénysértő büntetés kiszabását, amennyiben az adott tényálláshoz rendelt törvényi büntetési tételkeret felső határát nem haladja meg. Az indítványozó VI. rendű terhelt esetében pedig a jogerős ítéletben kiszabott büntetés a bünszervezet téves megállapítása esetén sem lenne törvénysértő.
- [12] A Kúria érdemben is megvizsgálta, hogy a bünszervezetben elkövetés megállapítása az irányadó tényállásban foglalt ténymegállapítások alapján törvényes volt-e és ebben a kérdésben a jogerős ítéletet meghozó bíróságokkal értett egyet. Eszerint az irányadó tényállás alapján nem tehető vitássá, hogy a meghatározott célra irányulóan létrehozott, előre megtervezett, részleteiben kidolgozott hálózatot egyértelmű feladatmegosztás jellemezte, a cégek egymáshoz való viszonyulása és egymás közötti működtetése el sem képzelhető megfelelő utasítási rendszer nélkül, amelyben világosan elkülönül a feladatok megosztása, az egyes feladatkörökbe eső tevékenységek ellátása és annak végrehajtási módja. A terheltek közötti kapcsolat ezáltal alá-fölrendeltségi, irányító és irányított személyek tevőlegességének megállapítását lehetővé tévő jegyeket hordoz, amely hierarchikus szervezettségnek feleltethető meg.
- [13] A Kúria indokai szerint a csoport konspiratív működése lényegében a korábbi fogalom összehangolt működésének feleltethető meg, amennyiben az a külvilág elől rejtve valósul meg, de nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi (Kúria Bhar.III.571/2019/41. számú végzés [156] bekezdés). Az irányadó tényállás alapján a gazdasági társaságok működési rendszerének kiépítése a cselekmények és az elkövetők felderítésének megnehezítését, valamint a

cselekmény minél hosszabb ideig való leplezését célozta. Ha pedig a külvilág elől rejtve megvalósított cselekmény a szervezetben részt vevő terheltek jelen ítéleti tényállásból is kitűnő összehangolt tevékenységével párosul, ez pontosan az értelmező rendelkezések által megkívánt konspiratív működés fogalmának felel meg. Az indítványozó VI. rendű terhelte pedig az irányadó tényállás alapján mindezzel tisztában volt, illetőleg szükségképpen tisztában kellett, hogy legyen.

- [14] A Kúria indokai szerint a tudattartalom ténybeli megállapítása a tényállás része, és mint ilyen, a felülvizsgálati eljárásban nem támadható. Az ítéleti tényállás pedig kifejezetten rögzíti, hogy az indítványozó VI. rendű terhelte további 13 terhelte-társával 2015–2016. évben egy olyan bűnszervezet tagjaiként jártak el, amelynek célja a központi költségvetésből származó pénzeszközök jogtalan megszerzése volt. Nem vitásan az irányító tevékenységét végző I. rendű terhelten túl az indítványozó VI. rendű terhelte is tisztában volt a céghálózatban közreműködő cégek mibenlétével, a működés módjával, céljával, tudata a bűnszervezet törvényben meghatározott tárgyi ismérveit átfogta, amely a bűnszervezet jogkövetkezményei alkalmazásának nélkülözhetetlen feltétele.
- [15] A Btk. 2. § alkalmazását érintően megfogalmazott terhelte érveléssel összefüggésben a Kúria szerint a bűnszervezet fogalmi elemei kétségkívül szigorodtak az elbírálás időpontjára, ami azt jelenti, hogy a bűnszervezet fogalmi elemeinek megváltozása a terheltekre kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé. A Szegedi Ítéltábla mindezt megvizsgálta, és helyesen döntött a főszabálynak megfelelő anyagi jogi jogszabály alkalmazásáról. Önmagában az a tény, hogy az új büntető törvény a bűnszervezet megállapíthatóságához a hierarchikus szervezettséget és a konspiratív működést is megköveteli, nem jelenti feltétlenül az enyhébb elbírálás lehetőségét, mivel, ha a bűnszervezeti elkövetés mindkét törvény alapján egyaránt megállapítható, akkor a Btk. 2. § (1) bekezdése szerinti főszabály, tehát az elkövetéskori Btk. alkalmazása az indokolt. Jelen esetben is erről van szó.
- [16] A Kúria továbbá nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára hivatalból köteles, ezért a megtámadott határozatot a VI. rendű terhelte tekintetében hatályában fenntartotta.
- [17] 2. Ezt követően nyújtotta be az indítványozó VI. rendű terhelte az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz, és indítványozta a Kúria Bfv.II.1.376/2024/11. számú végzése, a Szegedi Ítéltábla Bf.III.713/2023/7. számú ítélete, valamint a Kecskeméti Törvényszék 5.B.319/2023/2. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Álláspontja szerint a támadott döntések ellenétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1)–(3) bekezdésével.
- [18] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, illetve a pártatlan bíróság követelménye, mivel a bíróság nem objektíven mérlegelte a bizonyítékokat, a

bűnszervezet megállapításának egyes elemei hiányoztak, ugyanis nem volt kimutatható valódi hierarchikus szervezet, nem volt konspiratív működés sem, ezért a terheltek magatartása legfeljebb összehangolt cselekménysorként volt értelmezhető. Sérült továbbá álláspontja szerint a XXVIII. cikk (2) bekezdése szerinti ártatlanság vélelmének követelménye is, mivel az elsőfokú bíróság már az eljárás elejétől elfogadta az ügyészség bűnszervezetre épített vádkoncepcióját. Hangsúlyozza, hogy nem hárítható az elkövetőre annak terhe, hogy az állam mulasztása miatt vagy más a felderítésben elkövetett hibák miatt a büntetőeljárás ideális célja, az igazságos és rendeltetését betöltő büntetés kiszabása nem teljesülhet. A prejudikáció tilalma és a megalapozott bizonyítás kötelezettsége az ártatlanság vélelmének központi eleme. Az elfogulatlanság pedig a pártatlan bírósághoz való jogé, mely követelmények nem teljesültek.

- [19] Sérült továbbá a XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelemhez való jog is, mivel a védelem indítványai és észrevételei részben megválaszolatlanok maradtak, részben a bíróság úgy kezelte őket, mintha nem is lennének relevánsak. Ekként a védekezés nem kapott a váddal összemérhető súlyt, ami álláspontja szerint a fegyveregyenlőség sérelmét is felveti.
- [20] Az indítványozó hivatkozik továbbá arra, hogy mindezek miatt az ítéleti indokolás túl általános, nem mutatja meg, hogy az indítványozó saját magatartására, tudatállapotára és szerepére nézve milyen tényekből, milyen logikai láncsal vonták le a bűnösségre és a minősítésre vonatkozó következtetéseket. Álláspontja szerint konkrétumok hiányában a bíróságnak azt kellett volna alátámasztani, hogy a bűnösség, a bűnösség fokát befolyásoló, és így a büntetés mértékére kiható körülményekre milyen tényekből, körülményekből és milyen logikai lánc alapján, milyen adatokkal, információkkal alátámasztottan vont következtetést. Ez azonban a bírósági indokolásokból hiányzik, a Kúria pedig ezt a problémát nem orvosolta.
- [21] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [22] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdés szerinti hatvan napos határidőn belül terjesztette elő.
- [23] 3.2. Az Abtv. 27. §-a értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy alkotmányjogi panasszal fordulhat az

Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, érintettsége terheltként fennáll a támadott bírósági döntéssel összefüggésben.

- [24] 3.3. Az indítvány eleget tett az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt követelményeknek. Az indítvány felhívja az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó szabályt és kifejezett kérelmet tartalmaz a jogkövetkezmény megállapítására, előadja az eljárás megindításának indokait, a tisztességes eljáráshoz való jog vonatkozásában annak sérelmének lényegét, megjelöli a támadott bírói döntéseket, valamint az Alaptörvény sérülni vélt szabályait.
- [25] 3.4. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát. E feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [26] 3.4.1. Az Alkotmánybíróság az indítványozónak a bírósági határozatokban megállapított bünszervezetben elkövetés ellenében felhozott érvei vonatkozásában ismételten megjegyzi a következőket [vö. 1151/2026. (III. 27.) AB végzés].
- [27] A bünszervezet fogalmisága, illetve a bünszervezetben elkövetés megállapíthatósága kapcsán értelemszerűen a vonatkozó nemzetközi egyezmény tartalmisága és a nemzetközi szabályozás tartalma képez a jogalkalmazásnak értelmezési támpontot.
- [28] A bünszervezetre vonatkozó szabályozás nemzetközi alapjaként 1998. december 21-én az Európai Unió Tanácsa együttes fellépést fogadott el az Európai Unió tagállamaiban a bűnöző szervezetben való részvétel bűncselekménnyé nyilvánításáról. 2000. december 14-én a 2282/2000. (XI. 29.) számú Korm. határozat alapján a belügyminiszter aláírta az ENSZ keretében létrejött Egyezményt a határon átnyúló szervezett bűnözés ellen. Az Egyesült Nemzetek keretében, Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, nemzetközi szervezett bűnözés elleni Egyezmény a 2006. évi CL. törvénnyel került kihirdetésre.
- [29] Az Egyezmény 2. cikk a) pontja szerint a szervezett bűnözői csoport bizonyos ideig fennálló, három vagy több főből álló strukturált csoport, amely összehangoltan működik egy vagy több, a jelen Egyezményben meghatározott súlyos bűncselekmény elkövetése céljából, közvetlen vagy közvetett módon pénzügyi vagy más anyagi haszon megszerzésére törekedve. A c) pont értelmében a strukturált csoport nem egyetlen bűncselekmény azonnali végrehajtására, és nem alkalomszerűen létrehozott csoport, amelyben nem szükséges, hogy tagjai pontosan meghatározott szerepekkel

rendelkezzenek, vagy hogy tagsága állandó legyen, illetőleg fejlett hierarchiával rendelkezzen {3470/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [28]; 3471/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [28]; 3472/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [28]; 3473/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [28], 3029/2024. (I. 24.) AB határozat, Indokolás [33]–[36]}.

- [30] Ehhez képest a hierarchikus kapcsolat sem a korábbi Btk. bünszervezet fogalma, sem az Egyezmény alapján nem elvárt. A hatályos Btk. nem tartalmaz törvényi értelmezést a 459. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott bünszervezet-fogalom körében a „hierarchikusan szervezett” és a „konspiratívan működő” fogalmi elemekhez. Ezek értelmezése a jogalkalmazó, a bíróság feladata. A jogalkalmazó alkotmányossági kötelességének eleget téve értelmezésekor figyelembe veszi a jogszabályhoz fűzött indokolást, azonban annak kötőereje nincs, az nem anyagi jogi szabály. A törvényi indokolás az egyes fogalmi elemek megállapításához ad értelmezési segítséget. A bíróság feladata megvizsgálni minden ügyben, hogy megállapítható-e adott tényállás alapján a bünszervezetben elkövetés. A bíróság számára e tekintetben mindig az alanyi oldal vizsgálata a lényeges. A terheltnek fel kell ismernie, hogy azt a bűncselekményt, aminek elkövetője, bünszervezetben valósítják meg.
- [31] A jogszabályi változás folytán a „hierarchikus” szervezettség nem jelenti valamennyi bünszervezetben résztvevő személy hierarchiában való elhelyezkedését. Amennyiben olyan adat áll rendelkezésre, amely akár egy résztvevő szervezői, koordináló, irányító szerepére vonatkozik a feladatok megosztása során, akkor e körülmény olyan alá-fölérendeltséget jelentő személykapcsolatnak tekinthető, amely megalapozhatja a bünszervezet megállapítását az új fogalom szerint is.
- [32] A csoport konspiratív működése – ami nem más, mint az együttreménykedés, „összeesküvés” – lényegében a korábbi fogalom szerinti „összehangolt működéssel” összhangban álló, a leplezettség pedig ennek a mikéntje. Amennyiben a külvilág elől rejtve valósul meg, akkor értelemszerűen nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi {Bfv.III.745/2021/30., idézi: 3470/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [31]; 3471/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [31]; 3472/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [31]; 3473/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [31]; 3029/2024. (I. 24.) AB határozat, Indokolás [39]–[40], 1153/2026. (III. 27. AB végzés, Indokolás [41]–[46]}.
- [33] 3.4.2. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési

tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [34] Az Alkotmánybíróságok következetes gyakorlata szerint hangsúlyozza, hogy a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [35] A védelemhez való jog a büntetőeljárás alá vont személy azon jogaiban, illetve a hatóságok azon kötelezettségeiben realizálódik, amelyek biztosítják, hogy a vele szemben érvényesített büntetőjogi igényt megismerje, arról álláspontját kifejthesse, az igénnyel szembeni érveit felhozassa, a hatóságok tevékenységével kapcsolatos észrevételeit és indítványait előterjeszthesse, továbbá védő segítségét vehesse igénybe. A védelemhez való jog tartalmát képezik a védő azon eljárási jogosítványai, illetve a hatóságok azon kötelezettségei, amelyek részéről a védelem ellátását lehetővé teszik” {vö. 8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [26]; 3248/2023. (VI. 9.) AB határozat, Indokolás [24]; 3377/2025. (XII. 3.) AB határozat, Indokolás [24]}.
- [36] Mindehhez képest az indokolási kötelezettség körében e követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, vagyis a bíróság kötelezettsége, hogy az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {ld. pl.: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]; 1041/2026. (II. 6.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [37] Jelen esetben az indítványozó a tisztességes bírói eljáráshoz való joga, a pártatlan eljárás követelménye, a védelemhez való joga, valamint az ártatlanság vélelmének sérelmét látja abban, hogy az eljáró bíróságok nem megfelelően tisztázták a tényállást, nem vették kellő súllyal figyelembe a védelem érveit, a bizonyítás következetesen egy irányba haladt és a határozatok indokolásából nem tűnik ki a bünszervezet megállapíthatóságának alapja.
- [38] Ehhez képest a Kúria támadott végzése (illetve a támadott első- és másodfokú határozatok) részletesen értelmezte a bünszervezet fogalmát és indokolta, hogy az irányadó törvényi tényállásban tisztázottak alapján miért állapítható meg a

bűnszervezet fennállása. A másodfokú bíróság vizsgálta a tényállás tisztázottságát, az indítványozó anyagi jogi és eljárási kifogásait, a Kúria pedig szintén részletesen számot adott arról, miért nem vezethetett eredményre az indítványozó érvelése. Megállapítható, hogy az eljáró bíróságok a büntetőeljárás során figyelembe vették és vizsgálták az indítványozó kifogásait. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben nem osztja az ügyben eljáró bíróság indokolt jogi álláspontját, illetőleg valamely jogszabályi rendelkezést az indítványozó szerint az eljáró bíróságok megsértettek (vagy helytelenül értelmeztek), még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől {lásd például: 3275/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [39] Hasonlóképpen, az ártatlanság véelme az Alkotmánybíróság értelmezésében elsősorban azt szolgálja, hogy a büntető felelősség elbírálása során a döntésre jogosított elfogulatlan, pártatlan hozzáállást tanúsítson, továbbá a döntésre megalapozott bizonyítással, a prejudikáció tilalmának sérelme nélkül kerüljön sor. Ez egyben azt is garantálja, hogy az eljárás alá vont személy a felelősség megállapításával járó hátrányos jogkövetkezményeket ne szenvedje el a felelősségének megállapítása nélkül {3243/2014. (X. 3.) AB határozat, Indokolás [19]–[20]}. A pártatlan bírósághoz való jog pedig szorosan összefügg az ártatlanság véelmével. A pártatlanság követelményét az Alkotmánybíróság a 67/1995. (XII. 7.) AB határozatban is vizsgálta és a következő megállapításokat tette, amiket később a 21/2014. (VII. 15.) AB határozatában is megerősített: „A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítéletmentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében (Indokolás [105]; 3172/2025. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [53]).
- [40] Ugyanakkor a büntetőeljárás rendszeréből fakadóan szükségszerű, hogy az eljárás kereteit és irányát a vádirat határozza meg. Ehhez képest a bíró az eljárás során az érdemi vádigényről dönt és nem pedig alakítja azt. A bíróság nem a vádtól függetlenül vizsgálja a terhelt büntetőjogi felelősségének alapját, hanem a vádban megjelölt cselekményt és annak jogi minősítését vizsgálja meg a bizonyítási eljárás keretei között. Ebből következően természetes és jogszerű, hogy a bizonyítás iránya, a releváns tények köre és az eljárás tárgya a vádirat által kerül kijelölésre, amely ekként nem azt jelenti, hogy a bíróság a váddal azonosulna vagy az eljárás célja az lenne, hogy a bíróság a vádban foglaltakat igazolja.
- [41] Mindebből következően nem állapítható meg bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennállása.

[42] 4. Ekként az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései szerint eljárva, az Abtv. 27. § (1) bekezdésére tekintettel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2026. május 5.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró